

afhjælpedes, end paa at reise en Disput om Principerne, saa er jeg overbevist om, at De ogsaa ville møde en almindelig Beredvillighed allevegne til at gjøre, hvad der praktisk kan gjøres for at afhjælpe Nøden. Det er jo imidlertid meget vanskeligt gennem Lovgivningsmagten og gennem Statshjælp at afhjælpe en Nød, der næsten i hvert enkelt Tilfælde fremtræder i en afvigende Stikfælde og altsaa kræver særlige Hjælpemidler. Her til maa man uundgaelig benytte private Veie, hvor varme, hjærlige Hjærter selv opsøge Nøden og række Hjælpen med egne Hænder. Men jeg tror alligevel, at vi kunne gjøre Noget for at afhjælpe Nøden, og jeg skal da bemærke til det ærede Medlem for Rolding (Berg), at, naar han siger, at man ikke skal skabe Statsarbejde for at afhjælpe Nøden, saa er det en Sætning, som i sin Almindelighed kan være sand, men ikke er det i det foreliggende Tilfælde. Jeg har allerede for mange Aar siden, da man med noget forceret Ufærdighed fremmede vore Jernbanearbejder, baade andet Steds og jeg har ogsaa her i Salen gjort opmærksom paa, at man ved i saa høi Grad paa een Gang at tage fat paa disse Jernbanearbejder drog en stor Del af Arbejderne ind paa en Erhvervsvei, som kun var tilgængelig for dem gennem saadanne Arbejder. I Narenes Løb har der efterhaanden dannet sig en hel Befolkning, som har søgt sit Erhverv gennem disse Jernbanearbejder, og naar man nu pludselig har standset med disse Anlag, er denne Befolkning derved i Virkeligheden bleven brødløs. Enten vil den være udsat for ligefrem tvingende Nød, eller ogsaa vil den være henvisst til at søge sit Brød i andre Næringsveie, som allerede i Forveien ere overfyldte, og hvor altsaa den ene vil tage Brødet ud af Munden paa den anden. Det er i Virkeligheden en ved Lovgivningsmagtens Medvirken fremkaldt Nød, som derved er opstaaet, og som der efter min Overbevisning bedst kan raades Bød paa ved at tage fat paa saadanne Arbejder. Jeg skal aldrig medvirke til eller arbejde paa at gjøre, hvad det ærede Medlem advarede imod, nemlig at skabe Statsarbejde blot for at afhjælpe Nød; men hvad jeg vil arbejde paa, og hvad jeg haaber, at ogsaa de Herrer uden Hensyn til deres politiske Standpunkt ville medvirke til, er, at de Statsarbejder, om hvis Hensigtsmæssighed og Nødselighed vi dog i Almindelighed ere enige, kunne organiseres saaledes, at der bliver en jevn Rilde for Arbejde, som kan flyde regelmæssig, saaledes, at man ikke til een Tid har samlet en stor Masse af saadanne Arbejder og til andre Tider maa lade Arbejderne staa med tomme Hænder og brødløse paa Landeveiene (Berg: Altsaa ikke 5 Jernbaner paa een Gang). Nei, ikke 5 Jernbaner paa een Gang; men hvis det ærede Medlem vil medvirke til, at vi kunne faae begyndt paa een, saa kunne de andre komme succesive. Jeg mener altsaa, at vi ikke ere uden

Skuld i, at denne Arbejdernød er kommen til Stede, og at vi paa den anden Side ikke ere uden Midler til endog i et temmeligt vidt Omfang at kunne afhjælpe den; men saa maa vi naturligvis ogsaa fremskynde den Lovgivning, der er Betingelsen for, at disse Arbejder kunne træde i Live. Det er en Vei, vi uden Fare kunne betrede, og dertil vil jeg særlig opfordre mine ærede Kolleger i Salen. Ved Siden deraf skal jeg være meget beredvillig til med den ærede Ordfører for Forespørgerne at gaa til ethvert Skridt, som man praktisk kan anvise til at afhjælpe den Nød, som ganske vist findes mange Steder, og som ikke vil kunne afhjælpedes ved de Midler, som vi her have omtalt. Naar man kommer saa vidt, at man virkelig kan paavise, hvor denne Nød er til Stede, og hvorledes den praktisk kan afhjælpedes, tvivler jeg ikke paa, at ogsaa den ærede Indenrigsminister vil yde sin Medvirken dertil.

Svar: Jeg havde egentlig ikke tænkt paa at tage Del i denne Diskussion; men efter at jeg nu har overværet denne Forespørgsels Motivering og hørt de ærede Medlemmer, som have deltaget i Forhandlingen, saavel som særlig den ærede Indenrigsminister, skal jeg ikke negte, at ved Siden af, at jeg naturligvis deler de Herreres Opfattelse, at der er Nød til Stede, og det saaledes, som det nu paa forfjellig Maade er blevet skildret af de forfjellige Talere, er jeg ogsaa bleven flog paa, at man staa lige uvis om, hvilken Vei man skal gaa for at afhjælpe Nøden, og jeg skal derfor tillade mig nogle Bemærkninger. Den ærede Forespørger kom ind paa at minde os om, at vi mulig kunde faae Anvisning paa Spørførerne og endog paa Kjøbenhavns Befæstning. At denne Vei til at skabe Udigt til at staa Brød til Arbejderne blev nævnt af den ærede Ordfører for Forespørgerne, er mig et Bidnesbyrd om, at selv han har en Følelse af, at den nuværende Regjering, hvis den overhovedet skulde indlade sig paa at imødekomme de fromme Ønsker, her udtales, om at komme de nødlidende Arbejdere til Hjælp, vilde henvide til saadanne Veie. (En Stemme: Ja!). Det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgkreds (Sagd) siger ja, og jeg tvivler ikke paa, at han . . . (Sagd: Det var Deres Nabo, der sagde Ja.) Ja, saa skal jeg overføre det til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), hvad jeg havde tiltænkt det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgkreds. Men det ærede Medlem for Histed Amts 2den Valgkreds kan dog ikke frigjøre sig for, at han havde en lignende Vei at anvise os, og jeg tilstaa, at jeg er ikke saa lidet mere venlig stemt for hans Vei end for den, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) troede, at Regjeringen vilde gaa, nemlig at arbejde paa Befæstningsværnet. Det, tilstaa,